

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M.
GRUODŽIO 24 D. NUTARIMO NR. 1688 „DĖL VALSTYBINĖS KALBOS MOKĖJIMO
KATEGORIJŲ IR JŲ TAIKymo TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO“**
PROJEKTO (toliau – Projektas) (TAP-21-1267(2); TAIS NR. 21-27569(3))
2021-10-20 Nr. NV-2602
Vilnius

Projekto rengėjas – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Ministerija).

Projekto tikslas. Reglamentuoti lietuvių kalbos mokėjimo lygius, valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų atitiktį lietuvių kalbos mokėjimo lygiams ir patikslinti valstybinės kalbos mokėjimų kategorijų bei lietuvių kalbos mokėjimo lygių taikymą.

Dabartinė situacija.

- Šiuo metu valstybinės kalbos mokėjimas Lietuvoje nustatomas pagal Vyriausybės nustatytas kalbos mokėjimo kategorijas, kurios įtvirtintos Valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų ir jų taikymo tvarkos apraše (toliau – Aprašas). Valstybinės kalbos mokėjimo kategorija skirta kalbos vartotojo valstybinės kalbos mokėjimui įvertinti.
- Nustatytos trys valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos (žemiausia – pirmoji, aukščiausia – trečioji). Pirmoji - taikoma paslaugų teikimo, gamybos, prekybos, transporto ir kitų sričių darbuotojams, jeigu jie darbo reikalais turi bendrauti su asmenimis ir (ar) pildyti tipinių dokumentų formas (vairuotojai, rūbininkai, padavėjai, pardavėjai ir kt.). Antroji - taikoma švietimo, kultūros, sveikatos priežiūros, socialinės apsaugos ir kitų sričių darbuotojams, valstybės tarnautojams, jeigu jie darbo reikalais turi nuolat bendrauti su asmenimis ir (ar) pildyti tipinių dokumentų formas. Trečioji - taikoma valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių ir organizacijų vadovams, pareigūnams, valstybės tarnautojams, valstybine kalba ugdančioms mokytojoms, aviacijos specialistams ir kt.

Projekto esmė, nauda. Siūloma:

- Reglamentuoti šešis lietuvių kalbos mokėjimo lygius (A1, A2, B1, B2, C1, C2) ir atitinkamai nustatyti valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų atitiktį lietuvių kalbos mokėjimo lygiams (I kategorija (žemiausia) atitiktų A2 lietuvių kalbos mokėjimo lygį; II kategorija - B1 mokėjimo lygį; III kategorija (aukščiausia) – ne žemesnį kaip B2 mokėjimo lygį bei C1 / C2 lygį).
- Įtvirtinti, kad nustatant valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją, orientuojamasi į Bendrųjų Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenų kalbos mokėjimo lygius.
- Patikslinti valstybinės kalbos mokėjimų kategorijų ir lietuvių kalbos mokėjimo lygių taikymą, taip pat reglamentuoti kokiais atvejais asmenys laikomi įgijusiais vieną iš trijų valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų ir vieną iš lietuvių kalbos mokėjimo lygių.
- Lietuvių kalbos mokėjimo lygiai taikomi užsienio lietuviams ir užsieniečiams, siekiantiems, kad jų lietuvių kalbos žinios būtų įvertintos ir įteisintos.
- Aprašo nuostatos įsigaliojotų 2020 m. sausio 1 d.

Nauda: nustačius lietuvių kalbos mokėjimo lygius (A1–C2), valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų atitiktį lietuvių kalbos mokėjimo lygiams, ši sistema atitiks Europos Tarybos priimtus Bendruosius Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenis ir turės atitikmenį su daugelyje šalių taikomais kalbos mokėjimo lygiais. Tai padės sumažinti administracinę naštą asmenims, siekiantiems įsidarbinti ar studijuoti ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, prisidės kuriant sklandesnes asmenų mobilumo, integracijos ar / ir sugrįžimo į Lietuvą galimybes.

Derinimas. Projektui pastabų neturėjo Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Kultūros ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija. Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos ir Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pastabos įvertintos. Užsienio reikalų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybinė kalbos inspekcija per

nustatytą laiką pastabų nepateikė. Projektas svarstytas 2021 m. spalio 12 d. tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus (pateiktam patikslintam Projektui pastabų nėra).

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlytume Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aistė Zedelytė-Kaminskė

tel. 8 706 63741, el.p. aiste.zedelyte@lr.lt